

# Jaarverslag Colo 2008

Samenwerkende kenniscentra  
voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven

Vastgesteld door Bestuur 16 april 2009  
Goedgekeurd door Algemene Vergadering 2 juli 2009

Zoetermeer, 12 mei 2009

Totaal aantal pagina's: 23

## Inhoudsopgave:

1	Voorwoord .....	3
2	Inleiding .....	4
3	Samenvatting.....	5
4	Vereniging en dienstverlening leden.....	6
4.1	Vereniging.....	6
4.2	Dienstverlening leden .....	7
5	Belangenbehartiging en beleidsbeïnvloeding .....	10
5.1	Belangenbehartiging.....	10
5.2	Bestuurlijke overleggen en externe bijeenkomsten .....	11
5.3	Communicatiebeleid .....	12
5.4	Trends en ontwikkelingen.....	12
6	Arbeidsmarkt- en Onderwijsbeleid.....	13
6.1	Praktijkleren: rol naar de leerbedrijven en opleiders.....	13
6.2	Beroeporiëntatie .....	15
6.3	Arbeidsmarkt- en BPV-informatie .....	16
6.4	Examinering en EVC .....	17
6.5	(Inter)nationale kwalificatiestructuur .....	18
6.6	ESF.....	19
7	Projecten/additioneel gefinancierd.....	20
7.1	Expertisecentrum IDW en het IcdW .....	20
7.2	Coördinatiepunt .....	21
7.3	Excenter, vereniging Exameninstellingen Onderwijs Bedrijfsleven .....	22
8	Samenstelling bestuur en commissies .....	23

# 1 Voorwoord

De politiek/bestuurlijke omgeving van de samenwerkende kenniscentra en Colo was het afgelopen jaar behoorlijk in beweging. We startten ambitieus en optimistisch: "Het economisch tij zit mee. Goed opgeleide vakmensen zijn veelgevraagd." Rond de zomer bereikten ons berichten over de problemen met hypotheeklen aan de andere kant van de oceaan en in het najaar zat Nederland in een kredietcrisis die uitmondde in een heuse recessie. De infrastructuur van de kenniscentra is juist in dit tij hard nodig om de stageplaatsen en leerbanen in ieder geval op peil te houden, zodat de voorspelde problemen op de arbeidsmarkt door vergrijzing en ontgroening straks niet onnodig groot worden.

In 2008 zijn er in verenigingsverband belangrijke stappen voorwaarts gemaakt. De publicatie van "*Doorpakken*" (de visie en de ambities van de samenwerkende kenniscentra tot 2012) beschouw ik als een startschot voor de afspraken die daarna op landelijk niveau gemaakt zijn met OCW en ander koepels in "*Werken aan vakmanschap*" en "*MBO, fundament onder de arbeidsmarkt*". Bij politiek en sociale partners heeft dit geleid tot meer bekendheid van de kenniscentra en hun ambities.

Om de gemeenschappelijke doelstellingen van overheid en sociale partners te realiseren is adequate bekostiging nodig. De door OCW in het voorjaar van 2008 afgekondigde bezuiniging op het macrobudget staat daarmee in zeer schril contrast. Langs alle wegen hebben leden en bureau acties ondernomen om deze bezuiniging ongedaan te krijgen. Samenwerking en beschikken over "feiten en cijfers" hebben daarbij centraal gestaan. Met als uitgangspunt dat de kenniscentra in elke conjunctuur een stabiele factor zijn die uitstekend in staat is om innovatief in te spelen op een arbeidsmarkt in beweging.

De kenniscentra hebben hun krachten steeds beter weten te bundelen. De ontwikkeling van [Stagemarkt.nl](http://Stagemarkt.nl) zorgt ervoor dat de kenniscentra een unieke positie en bijdrage hebben in het bestel van het beroepsonderwijs. De Colo-barometer is een instrument dat door partijen die actief zijn voor de arbeidsmarkt, gewaardeerd en gebruikt wordt. De investering in de bovensectorale samenwerking op regionaal niveau ("regioteam") begint vruchten af te werpen net zoals de samenwerking op terreinen als kwalificatiestructuur, examinering en beroepspraktijkvorming.

Kenniscentra zijn door alle stappen voorwaarts wel meer in een "glazen huis" komen te staan. Daarom is het verheugend te kunnen melden dat alle kenniscentra de Governance Code hebben gehanteerd om te komen tot transparantie over hun organisatie en hun resultaten. Het adagium "be good and tell it" is daarmee opgepakt en aanwijsbaar vormgegeven. Samenwerking en transparantie hebben de kenniscentra en Colo krachtig gemaakt in een bijzonder woelig jaar. Ik ben trots op wat we in twaalf maanden als kenniscentra en vereniging hebben gerealiseerd.

Paula Swenker, voorzitter

## 2 Inleiding

Colo, vereniging kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven. Zo luidt de volledige, statutaire, naam waaronder de 17 kenniscentra en hun bureau een eenheid vormen waarbinnen samengewerkt wordt aan activiteiten die gericht zijn op versteviging en bestending van de belangen van bedrijven en werknemers in het bestel van het beroepsonderwijs. Goed beroepsonderwijs dat aansluit op de arbeidsmarkt en dat voldoende bekwame vaklieden aflevert, is van grote betekenis voor werkgevers. De vereniging zorgt voor de verbinding met de maatschappelijke ontwikkelingen met als doel dat de kenniscentra door politiek en sociale partners steeds meer gewaardeerd worden als partners die bijdragen aan het oplossen van vraagstukken op het snijvlak van arbeidsmarkt en (beroeps)onderwijs. Met als hoofddoel de geslaagde invoering van het competentiegerichte beroepsonderwijs (CGO) vanaf 2010.

De activiteiten van het afgelopen jaar hebben steeds in het licht gestaan van het verbeteren van de producten en de dienstverlening. Zowel van de werkorganisatie, het bureau, als van de leden, de kenniscentra. Het afgelopen jaar is veel geïnvesteerd in belangenbehartiging en beleidsbeïnvloeding op thema's die voor de kenniscentra van belang waren waarbij de lobby richting politiek, departementen en bewindspersonen om de aangekondigde bezuinigingen ongedaan te krijgen centraal heeft gestaan.

Ter ondersteuning van deze lobby was het van groot belang om de beschikking te hebben over betrouwbare en actuele informatie over de arbeidsmarkt (landelijk en regionaal), over de stage- en leerbanenmarkt, over soorten en aantallen opleidingen, over arbeidsmobiliteit enz. Ook is een rapport verschenen over de hoogte van het macrobudget dat de kenniscentra nodig hebben om hun wettelijke taken naar behoren te kunnen uitvoeren. Op het terrein van "feiten en cijfers" is belangrijke vooruitgang geboekt.

Vereniging en bureau hebben nauw samengewerkt aan het realiseren van de doelen van het Jaarplan 2008 binnen de kaders van de meerjarendoelstellingen 2008 - 2010. In de turbulente omgeving zijn prioriteiten soms anders gesteld. Daarmee was in het Jaarplan 2008 al rekening gehouden en de voorziene flexibiliteit in planning en organisatie is inderdaad nodig gebleken. De werkorganisatie van het bureau heeft in dit kader verdere aanpassing gekregen en vanuit de leden is aanvullend tijdelijke expertise ingezet. Hierover valt meer te lezen in het Sociaal Jaarverslag 2008.

Samenwerking en flexibiliteit hebben geleid tot aansprekende resultaten. Het Jaarverslag 2008 rapporteert op hoofdlijnen welke ambities en prestaties gerealiseerd zijn en rapporteert over de belangrijkste gebeurtenissen. Omdat gewerkt is binnen de kaders van meerjarendoelstellingen, wordt soms al vooruitgeblijkt naar 2009. Helder is dat leden en vereniging constructief hebben meegedacht en meegewerkt bij het oplossen van vraagstukken op het terrein van arbeidsmarkt en beroepsonderwijs.

Ben Rijgersberg, directeur

### 3 Samenvatting

Vereniging en dienstverlening leden zijn onderwerp van hoofdstuk 4. Naast de reguliere verenigingsprocessen is een aantal onderzoeken op verenigingsniveau uitgevoerd. De procesgang van het Coördinatiepunt van 2002 tot 2008 is geëvalueerd. Het onderzoek naar benodigd macrobudget en nieuw bekostigingsmodel is deels afgerond. Het ledentevredenheidsonderzoek is uitgevoerd. Over de positionering van het Coördinatiepunt is advies uitgebracht. Over deze onderwerpen, de CAO kenniscentra en de voortgang Governance Code wordt kort verslag gedaan.

Hoofdstuk 5 (Belangenbehartiging en Beleidsbeïnvloeding) is in zijn geheel gewijd aan alle acties die ondernomen zijn om het imago van de kenniscentra te verbeteren en om de bezuinigingen ongedaan te maken. Veel energie is gaan zitten in het zichtbaar maken van de toegevoegde waarde van de kenniscentra bij de politiek, de centrale sociale partners en bij departementen en bewindslieden van OCW (ook andere afdelingen dan BVE), SZW, EZ en Financiën. Resultaat is dat kenniscentra steeds beter gewaardeerd worden in hun rol van steunpunt van het bedrijfsleven in de relatie arbeidsmarkt - onderwijs.

Praktijkleren, Kwalificeren en Examineren in nationale én internationale context zijn de inhoudelijke onderwerpen waarop leden en vereniging zich blijvend profileren. In hoofdstuk 6 (Arbeidsmarkt- en Onderwijsbeleid) zijn de hoofdlijnen van ontwikkeling opgenomen. De invoering van het competentiegerichte beroepsonderwijs vraagt om een gecoördineerde ondersteuning van leerbedrijven en afstemming met scholen door de kenniscentra. Actuele arbeidsmarktinformatie is een onontbeerlijk instrument om de ondersteuning goed vorm te kunnen geven.

De kwalificatiestructuur is verder ontwikkeld en onderhouden, zodat blijvend wordt aangesloten bij de wensen van bedrijven en scholen. Ook heeft de verbinding tussen de landelijke standaarden van de kwalificatiestructuur enerzijds en die van examinering en examenproducten anderzijds prominent op de agenda gestaan. Op de volgende (deel)terreinen zijn resultaten of vooruitgang geboekt: Stagemarkt, AKA, rol in de regio, Colo-barometer, examenprofielen, EVC en beroepskolom.

Het jaarverslag eindigt (hoofdstuk 7) met beknopte rapportages over drie "projecten", dat wil zeggen activiteiten die door derden gefinancierd worden: Expertisecentrum IDW/lcDW, Coördinatiepunt en Excenter. Voor Excenter geldt dat dit het laatste jaar is dat deze vereniging meegenomen wordt in de verantwoording van vereniging Colo.

Ter informatie is in hoofdstuk 8 de samenstelling van bestuur en commissies per 1 januari 2009 opgenomen.

## 4 Vereniging en dienstverlening leden

### 4.1 Vereniging

Eén van de taken van Colo is ervoor te zorgen dat de leden de toegevoegde waarde van de vereniging en het bureau ervaren, doordat de besluitvormingsprocessen doelmatig en controleerbaar georganiseerd zijn. Aan wettelijke en/of statutaire verplichtingen is voldaan. Het bureau heeft zowel het bestuurlijke als het afstemmingscircuit van de vereniging ondersteund o.a. door het voeren van diverse secretariaten.

Commissies en platforms hebben een belangrijke rol in de vereniging waar het gaat om informatie-/kennisuitwisseling en beleidsvorming. De platforms worden gewaardeerd voor hun netwerkfunctie. De aanscherping van de besluitvormingscyclus medio 2007 heeft verhelderend gewerkt. Uit evaluatie is gebleken dat er wel verbanden zijn tussen verschillende platforms, maar dat er geen overlap meer wordt ervaren. De digitale nieuwsvoorziening (Colo-platform) is in onderzoek en zal in 2009 tot resultaat leiden. Het directeurenoverleg dat sinds 2007 weer structureel georganiseerd wordt, wordt gewaardeerd en is altijd goed bezocht. Het overleg is gericht op draagvlakverwerving en het maken van collectieve afspraken. Vereniging en bureau opereren in een dynamische omgeving. Daarom worden de leden ook tussentijds (per mail) geïnformeerd over actualiteiten.

Het gesprek over de samenstelling van het bestuur dat actueel werd door discussies binnen de centrale sociale partners over hun rol en positie binnen Colo, is in 2008 gestart. Centrale sociale partners komen in het voorjaar van 2009 met een formele uitspraak op basis waarvan verdere stappen kunnen worden ondernomen. Dit is tevens opmaat voor de evaluatie van de huidige structuur en eventuele verbeteringen daarin.

Naast de reguliere ledenvergaderingen (juli en december) is er in augustus een extra ledenvergadering georganiseerd voor het onderwerp Gemeenschappelijke Agenda. Het is inmiddels goed gebruik om voor het inhoudelijke deel van de ledenvergaderingen aansprekende externe sprekers uit te nodigen. Staatssecretaris Van Bijsterveldt (OCW) en dhr. Van Zijl (voorzitter van de MBO Raad) waren het afgelopen jaar te gast.

## 4.2 Dienstverlening leden

De leden van Colo zijn ondersteund op het terrein van juridische zaken, bekostiging en arbeidsvoorwaarden. De reguliere ondersteuning heeft plaatsgevonden. Zo zijn de vragen van leden op genoemde terreinen beantwoord. Een aantal onderzoeken en andere opvallende punten uit het afgelopen jaar lichten we toe.

### Bekostiging

Onderzoeksbureau IOO heeft de opdracht gekregen om een nieuw bekostigingsmodel voor de kenniscentra te ontwikkelen. Vanwege de voorgenomen bezuinigingen heeft Colo echter eerst in beeld laten brengen wat de omvang van het benodigde macrobudget moet zijn willen de kenniscentra op een optimale wijze invulling geven aan hun wettelijke taak. Het bureau kwam tot de conclusie dat het huidige macrobudget niet toereikend is om uitvoering te geven aan de wettelijke taken conform de door de klankbordgroep nieuwe bekostiging vastgestelde normatieve maatstaven. De rapportage van IOO is vóór de behandeling van de onderwijsbegroting in december 2008 gestuurd naar de staatsecretaris en de STAR.

De ontwikkeling van het bekostigingsmodel heeft door het onderzoek naar het benodigde macrobudget vertraging opgelopen. Op de ledenvergadering in juli zijn wel de parameters vastgesteld.

### CAO-kenniscentra

De CAO kenniscentra heeft een looptijd van drie jaar (2007-2010). In 2008 zijn er daarom geen onderhandelingen gevoerd. In het afgelopen jaar is tweemaal een beroep gedaan op de interpretatiecommissie CAO-kenniscentra om een uitspraak te doen over de uitleg van de CAO. Ook is in één beroepzaak uitspraak gedaan door de commissie van beroep ex. art. 4.3.4. WEB.

### Evaluatie Coördinatiepunt

De vereniging heeft door bureau Berenschot een evaluatie laten uitvoeren naar de procesgang voor de ontwikkeling van de kwalificatiedossiers door het Coördinatiepunt in de periode 2002 tot 2008. Het rapport is in augustus 2008 door de leden vastgesteld. De algemene conclusie was dat de procesgang (o.a. door wisselende veranderstrategieën) niet de schoonheidsprijs verdiende, maar dat de effecten dankzij de gedrevenheid en communicatie-inspanningen van de procesmanager en het Coördinatiepunt goed waren. De aanbevelingen zijn deels meegenomen in de voorbereidingen van de Gemeenschappelijke Agenda MBO 2008 - 2011.

### Positionering Coördinatiepunt

Over de manier waarop de onafhankelijke werkwijze van het Coördinatiepunt geborgd moet worden zijn belangrijke stappen gezet. Na notarieel advies is gekozen voor de organisatorische eenheid: een stevige positionering binnen de vereniging waarbij de onafhankelijkheid bij het nemen van besluiten gewaarborgd is. Deze optie is door Colo, MBO Raad én Coördinatiepunt aan OCW voorgelegd. OCW is hiermee akkoord gegaan. De statutenwijziging waarin de uitwerking haar beslag moet krijgen, is voorzien in zomer 2009.

### Publieke verantwoording

#### *Governance code*

Begin 2008 heeft de commissie de stand van zaken rond de invoering van de code gepeild. De commissie heeft gesprekken gevoerd met enkele kenniscentra en de inspectie voor het onderwijs. De commissie heeft de discussie rond het vraagstuk publiek/privaat actief gevolgd, dit in relatie tot de code.

Ook heeft de monitorcommissie een matrix voor zelfevaluatie voor de kenniscentra ontwikkeld. De commissie heeft deze matrix eenmalig als monitorinstrument gebruikt. In 2009 werkt de commissie toe naar het opleveren van een eindrapportage.

#### *Prestatiemonitor*

De kenniscentra leggen publiekelijk verantwoording af over de prestaties en de activiteiten. In 2008 is de prestatie-monitor 2007 uitgebracht en verspreid onder de stakeholders. De prestatie-monitor geeft inzicht in de (collectieve) prestaties van de kenniscentra.

#### *Indicatorenset*

Mede op advies van en in samenspraak met OCW en de Inspectie is ten behoeve van een nieuw (meer productgericht) waarderingskader een indicatorenset ontwikkeld. Het uiteindelijke doel is dat de kenniscentra een zgn. geïntegreerd jaardocument zullen presenteren met daarin indicatoren en cijfers die gerelateerd zijn aan hun wettelijke taken. Het voorstel voor de operationalisering van de indicatorenset is voorzien in april 2009.

### Wetgevingsontwikkelingen

#### *Stelselwijziging 2011*

Colo heeft input geleverd in een door het ministerie van OCW ingestelde werkgroep die de wetwijzigingen voor invoering van het competentiegericht onderwijs voorbereidt. OCW werkt, met de door de deelnemers geleverde bijdragen, aan een startnota.

#### *Wet DAL*

De wet DAL (deregulering en administratieverlichting) is in de loop van 2008 aangenomen. Deze wet bevat ondermeer bepalingen over het afschaffen van de vierde handtekening (medeondertekening van BBL-beroepspraktijkovereenkomsten door kenniscentra vervalt), het inrichten van een stelsel van kwaliteitszorg voor de beroepspraktijkvorming en dat erkenning één keer per vier jaar geschiedt. Voor het afschaffen van de vierde handtekening moet aan zeer stringente voorwaarden van de kenniscentra voldaan zijn, voordat dit ingevoerd kan worden.

#### Beroepscommissie Kwalificatiestructuur

Bij de door het bestuur van Colo ingestelde beroepscommissie waar kenniscentra terecht kunnen die het niet eens zijn met een besluit van het Coördinatiepunt, is eenmaal beroep ingesteld. Dit beroep is ongegrond verklaard.

### Kwaliteitszorg bureau

#### *Ledentevredenheidsonderzoek*

Het ledentevredenheidsonderzoek heeft een hoge respons opgeleverd van 70%. Het algemene beeld is dat de leden over de hele linie meer tevreden zijn dan in 2006. In het bijzonder zijn de leden tevreden over de deskundigheid, de mate waarin initiatief wordt genomen en het nakomen van afspraken. Bij omgevingsgerichtheid scoren het goede netwerk, de heldere visie op beroepsonderwijs en de bekendheid met wat er in het veld speelt hoog. Er zijn nog verbetermogelijkheden ten aanzien van de doelmatigheid van het overleg in de vereniging, het beperken van de vraaglast en het krijgen van beter beeld van wat leeft binnen de kenniscentra.

De uitkomsten zijn door voorzitter en directeur meegenomen in hun jaarlijkse ronde langs de besturen en directies van de kenniscentra. Daar werd aangegeven dat men tevreden was over de belangenbehartiging en de ondersteuning. Activiteiten die ervoor hebben gezorgd dat de kenniscentra weer op de kaart staan.

#### *Medewerkerstevredenheidsonderzoek*

Ook is in 2008 het vierjaarlijkse medewerkerstevredenheidsonderzoek gehouden. De scores op de onderdelen *tevredenheid algemeen* en *integriteit* zijn hoger dan de benchmark. Voor de onderdelen inhoud van het werk, secundaire arbeidsvoorwaarden, relatie met de collega's en mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden scoort Colo positief.

Colo heeft verbeteracties vastgesteld over beperking van werkdruk en werkstress, competentie management, ontwikkeling op het terrein van projectmanagement en herijking thuiswerkbeleid.

#### *ISO-certificaat*

De ISO certificering van Colo werd in 2008 verlengd tot 2011.

#### Ondersteuning IDW

De bezwaarschriften IDW zijn tijdig behandeld. Voor de afdeling IDW zijn kloppende maandrapportages vervaardigd.

## 5 Belangenbehartiging en beleidsbeïnvloeding

### 5.1 Belangenbehartiging

Het afgelopen jaar stond vooral in het teken van belangenbehartiging op thema's die voor de kenniscentra van groot belang waren. Zoals participatie bij de totstandkoming van de Gemeenschappelijke Agenda van OCW, MBO Raad en Colo "*MBO, fundament onder de arbeidsmarkt*", het politieke debat over de invoering van competentiegericht beroepsonderwijs, de samenwerking met sociale partners in de Stichting van de Arbeid, de versterking van de relatie met de ministeries van SZW en EZ en de behandeling van de Onderwijsbegroting 2009. De politieke agenda is actief gevolgd en Algemene Overleggen OCW zijn bijgewoond.

Op enkele terreinen was de positie van de kenniscentra in het geding en ook werden er per 2010 flinke bezuinigingen op het macrobudget (oplopend tot structureel € 17M per jaar vanaf 2011) aangekondigd. Bezuinigingen die werden opgelegd in het kader van het Actieplan Leerkracht (advies commissie Rinnooy Kan) dat gericht is op de verbetering van de positie van leraren.

Met het uitbrengen van de verenigingsvisie "*Doorpakken, naar beroepsonderwijs dat meebeweegt met de arbeidsmarkt*" heeft Colo in januari direct de ambities van de kenniscentra breed uitgedragen naar alle stakeholders en duidelijk gemaakt hoe de kenniscentra straks in de wet willen staan met de daarbij passende, adequate financiering. In het najaar is rond de Onderwijsbegroting 2009 flink gelobbyd richting politiek en bewindslieden om de voorgenomen bezuinigingen ter discussie te stellen. Zowel centrale als sectorale sociale partners hebben Colo gesteund bij deze belangenbehartiging. Helaas hebben de inspanningen in 2008 niet tot het gewenste resultaat geleid. De lobby wordt onverminderd op alle fronten voortgezet tot en met het Voorjaarsoverleg 2009.

De verenigingsvisie is benut als input voor de Strategische Agenda BVE 2008 - 2011 "*Werken aan vakmanschap*" van maart waarin de staatssecretaris haar visie op de toekomst van het mbo heeft vastgelegd. "*Werken aan vakmanschap*" vormde de basis van de "*Gemeenschappelijke Agenda MBO 2008 - 2011*" waarin de ambities van de kenniscentra en de vraag naar adequate financiering goed staan verwoord. Deze meerjarenvisie van OCW, MBO Raad, AOC Raad en Colo is begin september officieel ondertekend.

De politiek heeft mede naar aanleiding van de bevindingen van de commissie Dijsselbloem een stevig debat gevoerd over de voorwaarden voor de invoering van onderwijsvernieuwingen, zoals van competentiegericht beroepsonderwijs. Over de implementatie van CGO op de scholen heeft de Tweede Kamer aanvullende onderzoeken laten uitvoeren. Colo heeft meegewerkt aan deze onderzoeken en waar mogelijk misverstanden en misvattingen weersproken en weerlegd. Bij signalering van misvattingen is direct gereageerd vanuit de feiten, zoals de brief aan staatssecretaris Van Bijsterveldt over de misverstanden ten aanzien van de vermindering van het aantal uitstromen in de kwalificatiedossiers (oktober 2008). De contacten met Tweede Kamerleden (woordvoerders onderwijs van de grote fracties) zijn geïntensiveerd.

In het kader van het versterken van de relatie met andere departementen dan OCW is in oktober een werkbezoek georganiseerd van vier directeuren-generaal (SZW, OCW, Justitie en Jeugd & Gezin) aan samenwerkingsverband Haagbouw in Den Haag. Drie kenniscentra (Calibris, Fundeon en Kenwerk) hebben daar gepresenteerd wat zij ondernemen voor doelgroepen die wat minder makkelijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt.

Colo is partner geweest ten behoeve van de overleggen die Kabinet en centrale sociale partners hadden in het kader van de Werktop en de Participatietop. Op verzoek van en in samenwerking met de Stichting van de Arbeid (STAR) is onder de titel "*Zo krijgen we meer mensen aan het werk*" een publicatie uitgebracht over de collectieve activiteiten van de samenwerkende kenniscentra. Dat kenniscentra feiten en cijfers over de (regionale) stage- en leerbanenmarkt ontsluiten, wordt hogelijk gewaardeerd door sociale partners, bewindslieden, arbeidsvoorziening, onderwijs en andere partners.

In vervolg op "*Kleur Bekennen*" (2007) en "*Doorpakken, naar beroepsonderwijs dat meebeweegt met de arbeidsmarkt*" (2008) is voor begin 2009 de verenigingspublicatie "*Beloofd is beloofd*" ontwikkeld waarin de focus is gericht op de meerwaarde van de samenwerkende kenniscentra voor de stakeholders op het terrein van arbeidsmarkt en beroepsonderwijs.

## **5.2 Bestuurlijke overleggen en externe bijeenkomsten**

Op bestuurlijk niveau zijn overleggen geweest met OCW, MBO Raad, AOC Raad en Paepon. Met staatssecretaris Van Bijsterveldt is ieder kwartaal een bestuurlijk overleg gevoerd. Niet alleen bezuinigingen hebben daar centraal gestaan, maar ook is de waardevolle rol en positie van de kenniscentra in het bestel van het beroepsonderwijs bij voortdurend over het voetlicht gebracht. Verder is er regelmatig gesproken met Tweede Kamerleden (woordvoerders onderwijs van grote partijen). Voor politici en andere stakeholders zijn werkbezoeken bij leerbedrijven georganiseerd. Bij diverse conferenties en symposia zijn inleidingen en presentaties gehouden door de voorzitter, de directeur of beleidsmedewerkers.

### **5.3 Communicatiebeleid**

De lobby in het kader van belangenbehartiging en beleidsbeïnvloeding is ondersteund door het communicatiebeleid verder te professionaliseren. Het imago van leden en vereniging is verbeterd door de merklading te benoemen en thema's vast te stellen die het gewenste imago versterken. Er is zichtbaar gemaakt voor welke thema's de verschillende doelgroepen bij de kenniscentra en bij Colo terecht kunnen. Dit heeft geleid tot meer eenduidigheid in de beeldvorming. Het nieuwe beeldmerk "*samenwerkende kenniscentra voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven*" dat tot een nieuwe huisstijl heeft geleid, heeft bijgedragen aan de verbetering van het imago.

Tevens is ervoor gekozen om in publicaties de doelgroepen meer aan het woord te laten komen en om "feiten en cijfers" een prominentere plaats te geven. Verder is de inzet van communicatiemiddelen meer strategisch onderbouwd. Om effectiever en breder te communiceren wordt de afdeling communicatie eerder betrokken bij beleidsontwikkeling en projecten. De stakeholders zijn stelselmatig geïnformeerd over de plannen en activiteiten van de kenniscentra (Colo Compact, brochures e.d.).

### **5.4 Trends en ontwikkelingen**

Nieuwsberichten en publicaties zijn geanalyseerd door een multidisciplinair team en per kwartaal gepubliceerd in een overzicht Trends en Ontwikkelingen en een overzicht Recente Publicaties. Beide overzichten zijn ieder kwartaal in de vereniging bekend gemaakt.

## 6 Arbeidsmarkt- en Onderwijsbeleid

Het aantal erkende leerbedrijven is in 2008 gestegen naar meer dan 200.000, een groei van ruim 10%. Deze 200.000 leerbedrijven voorzien in de stageplaatsen en leerbanen van zo'n 500.000 mbo-ers. Er zijn meer dan 270.000 praktijkopleiders in de leerbedrijven die de deelnemers begeleiden. Deze praktijkopleiders worden ondersteund door bijna 900 opleidingsadviseurs van de kenniscentra.

Het aantal leerbedrijven dat een erkenning heeft voor een AKA-leerplaats is inmiddels toegenomen tot bijna 29.000. Deze resultaten zijn behaald door de inspanningen van de kenniscentra en Colo, zowel landelijk als sectoraal en regionaal. De erkende leerbedrijven vertegenwoordigen 60% van het Bruto Nationaal Product. Van alle bedrijven met minimaal één werknemer in dienst is de helft leerbedrijf.

### 6.1 Praktijkleren: rol naar de leerbedrijven en opleiders

#### Praktijkleren: rol naar leerbedrijven en opleiders

De staatssecretaris van OCW heeft de opdracht aan de programmamanager Ondersteuning Leerbedrijven, Joop Eijkelenboom, per april 2008 overgenomen van Colo. De programmamanager heeft een plan van aanpak opgesteld voor de ondersteuning van leerbedrijven bij de invoering van competentiegericht beroepsonderwijs. Voor de realisatie van de doelstellingen uit het plan van aanpak Ondersteuning Leerbedrijven is steeds naar draagvlak en samenwerking gezocht met de kenniscentra en andere partners. De volgende activiteiten zijn ondernomen:

- de kenniscentra hebben sectorale plannen van aanpak Ondersteuning Leerbedrijven opgesteld;
- de programmamanager heeft een ronde langs de kenniscentra gemaakt;
- diverse presentaties zijn gegeven aan onder meer MKB Nederland, VNO-NCW, experimentenclusters en Bedrijfstakgroepen van de MBO Raad;
- de themabijeenkomst 'Kennis van praktijkleren' is georganiseerd;
- in samenwerking met het Expertisecentrum Beroepsonderwijs (voorheen Cinop) is de jaarlijkse CGO monitor van OCW ook uitgezet onder 4.500 praktijkopleiders.

#### Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer heeft van 2005 tot 2007 onderzoek gedaan naar praktijkleren in het mbo. Colo en de kenniscentra hebben informatie aangeleverd voor het onderzoek en een inhoudelijke reactie gegeven op het onderzoeksrapport, dat in maart 2008 is gepubliceerd en in september 2008 is besproken in de Tweede Kamer. Naar aanleiding van het Rekenkameronderzoek heeft de staatssecretaris van OCW de Inspectie van het Onderwijs gevraagd een onderzoek te doen naar de navolging van de verantwoordelijkheidsverdeling in de BPV. In april 2009 zal het onderzoek van de Inspectie worden aangeboden aan de staatssecretaris van OCW.

### Stagemarkt

In 2008 lag het accent op het opnemen van bedrijfsprofielen in Stagemarkt. Alle kenniscentra leveren de gegevens aan Stagemarkt volgens het gewijzigde uitwisselingsprotocol waarmee bedrijfsprofielen en leerplaatsdetails worden aangeleverd. Naast de bedrijfsinformatie biedt Stagemarkt ook een ingang naar informatie over beroeporiëntatie die door de kenniscentra wordt aangeboden. Op deze manier wordt het totaal aanbod over voorlichting en oriëntatie dat wordt aangeboden door de kenniscentra duidelijker zichtbaar en toegankelijker. Ook wordt de informatie vanuit [kansopwerk.nl](http://kansopwerk.nl) en [kansopstage.nl](http://kansopstage.nl) gekoppeld. Stagemarkt is op deze manier uitgebreid met een extra informatielaag die op aanvraag te raadplegen is.

### Stagebox

Eind juni 2008 is op verzoek van het ministerie van OCW een verantwoording en rapportage opgesteld van de resultaten (zowel kwantitatief als kwalitatief). Het aantal bedrijven met een erkenning voor AKA is in 2008 gegroeid met 12.513. Het aantal leerbedrijven dat een erkenning heeft voor een AKA-leerplaats is inmiddels toegenomen tot 37.628 in totaal.

### AKA

De ervaringen van de kenniscentra bij de werving, erkenning en ondersteuning van leerbedrijven met AKA-leerlingen zijn in beeld gebracht, evenals de ervaringen van 500 leerbedrijven bij de begeleiding van deze leerlingen. De uitkomsten zijn benut bij de opstelling van het AKA-advies "Naar een toekomst bestendige AKA" aan de minister van OCW. Mede op basis van dit advies heeft zij besloten de AKA definitief in de kwalificatiestructuur op te nemen. Een gezamenlijke informatiefolder voor leerbedrijven over AKA-leerlingen is uitgebracht.

### Communicatie Praktijkleren

De Prijs Beste Leerbedrijf 2007 is begin 2008 succesvol georganiseerd. De kenniscentra hebben in het kader van de communicatie over competentiegericht beroepsonderwijs een actieve bijdrage geleverd aan workshops, BPV-debat, presentaties en bijeenkomsten tijdens Competent City. De kenniscentra hebben de expertise rondom praktijkleren breed verspreid. Tevens is een bijdrage geleverd aan de prijs voor het beste internationale leerbedrijf (EZ)

## 6.2 Beroeporiëntatie

### Toename zichtbaarheid van beroeporiëntatie

De herkenbaarheid, transparantie en toegankelijkheid van activiteiten op het gebied van beroeporiëntatie zijn verbeterd door een uitbreiding van de Colo-site met een inventarisatie en zoekfunctie op het gebied van beroeporiëntatie en de publicatie van:

- de notitie "Beroeporiëntatie, een vak apart" (januari 2008);
- de notitie "Het bedrijfsleven maakt werk van schooluitval - Kenniscentra en de bestrijding van voortijdig schoolverlaten" (juni 2008);
- de brochure "15 kansrijke beroepen in het mbo" Hiervan zijn inmiddels meer dan 12.000 exemplaren door vmbo-scholen besteld. De brochure was voor de staatssecretaris aanleiding om Colo te vragen een website te ontwikkelen (portal beroepeninformatie).

### Kom in het Leerbedrijf en vmbo Carrousel

In de periode van 3 tot en met 21 maart 2008 heeft voor de vierde keer 'Kom in het leerbedrijf' plaatsgevonden. Met een deelname van 8.900 leerlingen van ca. 100 vmbo-scholen voorziet het evenement in de behoefte aan betere voorlichting over beroepskeuze en beroepsbeeld. Bij de evaluatie gaf 93% van de leerbedrijven en 87% van de scholen aan in 2009 opnieuw mee te willen doen. De formule van de vmbo Carrousel stáát en wordt op steeds meer plekken opgezet. Dit jaar zijn op initiatief van Calibris vmbo Carrousel opgestart in Almere en de Drechtsteden. De omvang van een vmbo Carrousel wordt bepaald door de regionale situatie.

### Decanenbijeenkomst

Via de NVS-NVL decanenkring Utrecht vond in de regio Utrecht op 6 juni, een studiebijeenkomst plaats die volledig werd verzorgd door een groot aantal kenniscentra. De voorlichtingsbijeenkomst over de arbeidsmarktperspectieven in de verschillende sectoren via een beroepencarrousel, zal landelijk worden uitgerold.

### 6.3 Arbeidsmarkt- en BPV-informatie

#### Barometer, kansopstage en kansopwerk

Naast het uitkomen van vier landelijke barometers stageplaatsen- en leerbanenmarkt, zijn er vier regiospecifieke barometers verschenen: Haaglanden, Rotterdam, Amsterdam en Rijn-Gouwe. Deze specifieke barometers voorzien in een grote behoefte aan regionaal herkenbare informatie. Daarnaast actualiseert Colo, op basis van gegevens van de kenniscentra, de sites [www.kansopstage.nl](http://www.kansopstage.nl) en [www.kansopwerk.nl](http://www.kansopwerk.nl).

#### Rol in de regio

Mede door de inzet van het regioteam wordt er steeds meer informatie gevraagd en geleverd over regionale arbeidsmarktinformatie. Hiermee kunnen de arbeidsmarktcoördinatoren in de regio de positie van de kenniscentra beter profileren. De samenwerking met SZW is verder versterkt na de fusie van UWV en CWI. De werkwijze binnen de leerwerklokets in de regionale vestigingen is afgestemd met de werkwijze van kenniscentra rond scholing en kwalificatie van werkenden. Het UWV WERKbedrijf maakt gebruik van de instrumenten van de samenwerkende kenniscentra zoals stagemarkt.nl. De arbeidsmarktcoördinatoren brengen binnen de regionale vestigingen van het UWV WERKbedrijf de kenniscentra aan tafel die betrokken zijn bij de regionale arbeidsmarktproblematiek.

#### Mobiliteitscentra

Bij de inrichting en werkwijze van de mobiliteitscentra ter bestrijding van de werkloosheid als gevolg van de economische crisis zijn de kenniscentra vanaf de start in november nauw betrokken. Zowel bij de ontwikkeling en inrichting van de werkprocessen in de mobiliteitscentra als bij het maken van de verbindingen tussen de centra en de branches hebben de kenniscentra een grote inbreng. Zij bewaken daarmee de effectiviteit van de scholing en het gebruik van de kwalificatiestructuur voor opscholing en voor arbeidsmobiliteit.

#### Stichting van de Arbeid

Met de Stichting van de Arbeid hebben we afspraken gemaakt over de rol van de kenniscentra als operationele kracht van sectorale sociale partners. Begin dit jaar is in dit verband een flyer uitgebracht die ook door de STAR is verspreid en waarin kort en bondig wordt beschreven hoe de kenniscentra een rol kunnen vervullen bij de uitvoering van de participatieafspraken. Vervolgens heeft de Stichting van de Arbeid op 9 juni haar nota "Visie op de kenniscentra beroepsonderwijs en Colo" uitgebracht, met een heldere positionering van kenniscentra.

## 6.4 Examinering en EVC

### Examinering

Bij de discussie over het gebrek aan maatschappelijk vertrouwen in de examens in het mbo is er een bijdrage geleverd aan de OCW-nota van 28 april "Examinering mbo op de korte en lange termijn" voor de Tweede kamer. Gelijktijdig is door Colo en MBO Raad het initiatief genomen om te komen tot door paritaire commissies te valideren examenprofielen. Colo is met de MBO Raad regievoerder van dit project en medeopsteller van het Plan van Aanpak "Examenprofiel als maatvoering" (7 juli 2008). De voorbereiding van de pilots, waarin alle kenniscentra participeren, is gestart. Speciale aandacht is hierbij uitgegaan naar de betrokkenheid van het georganiseerde bedrijfsleven bij examinering en de examenprofielen. De visienotitie over examinering ligt in het voorjaar 2009 ter besluitvorming voor de vereniging.

### Erkenning Verworven Competenties

Binnen het platform EVC is gesproken over vaststelling vakvolwassen standaarden voor EVC, e-portfolio en werkgeversbenadering t.a.v. promotie rond EVC. Het platform EVC heeft daarnaast een sturende rol gehad bij het opstellen van een nieuwe normtekst binnen het convenantpartnersoverleg. Aan de Projectdirectie Leren en Werken is steun aangeboden om de EVC-doelstellingen te halen. Er is een ontwerp gemaakt voor een algemene competentiescan met gebruikmaking van de kwalificatiestructuur, voor beroepenoriëntatie en voor arbeidstoeleiding van uitkeringsgerechtigden. De competentiescan wordt opgenomen in EVCstandaarden.nl.

### Beroepskolom

Kenniscentra hebben, waar mogelijk, de verbinding mbo-hbo in de kwalificatiedossiers opgenomen. Colo heeft in nauw overleg met MKB-Nederland en VNO/NCW een brochure rondom de Associate Degree uitgebracht, waarin de mogelijke diensten van kenniscentra voor dit kwalificatieniveau worden verwoord.

Vergaande modernisering van vmbo-examens heeft geen prioriteit bij het ministerie van OCW. Wel hebben kenniscentra aangeboden te participeren in de experimenten vmbo-mbo2. Kenniscentra adviseren partijen over het verbeteren van de programmatische aansluiting vmbo-mbo, onder meer via de platforms beroepsgerichte vakken vmbo verenigd in de Stichting Platforms Vmbo (SPV). Colo heeft regelmatig overleg gevoerd met SPV over deze en andere onderwerpen. Ook is regulier overleg met de VO Raad opgestart.

## 6.5 (Inter)nationale kwalificatiestructuur

### Kwalificatiestructuur

Na oplevering van 237 kwalificatiedossiers is, met inbreng van werkgroepen van kenniscentra, de Kwaliteitsagenda Kwalificatiestructuur 2008-2010 opgesteld. Deze vormt de leidraad voor optimalisering van dossiers met betrekking tot het vergroten van samenhang tussen kwalificaties, kwaliteitszorg, de borging van wettelijke beroepsvereisten en van vakkennis en vaardigheden, criteria voor nieuwe kwalificaties, beroepsprofielen en certificeerbare eenheden, ontwikkeling van referentiedocumenten zoals voor ondernemerschap en niveaubeschrijving. De volgende activiteiten/resultaten zijn uitgevoerd/behaald:

- Colo en MBO Raad hebben de staatssecretaris van OCW in september geïnformeerd over het gezamenlijke standpunt met betrekking tot de invoering van en indeling in opleidingsdomeinen;
- Colo heeft na overleg met MBO Raad, AOC Raad, PAEPON een ontwikkelagenda Leren, Loopbaan en Burgerschap opgesteld;
- op verzoek van de staatssecretaris hebben de kenniscentra niveaueisen voor rekenen/wiskunde in de kwalificatiedossiers opgenomen en de niveaueisen voor Nederlands nog eens onder de loep genomen. Colo heeft bijgedragen aan de totstandkoming van het raamwerk Rekenen/wiskunde en het advies over doorlopende leerlijnen taal/rekenen en participeert in het Bestuurlijk Overleg over doorlopende leerlijnen;
- CWI werkt samen met Colo aan een systeem om persoonlijke competenties van werkzoekenden te matchen met beroepen op mbo-niveau. Daarvoor maakt CWI gebruik van hetzelfde competentiemodel als in de mbo-kwalificaties. Daarnaast gebruikt CWI het model om de beroepenclusters te vervaardigen: vergelijkbare beroepen uit een bepaalde branche met daaraan toegevoegd de competenties;
- om voor mensen met een arbeidshandicap de transitie van opleiding naar duurzame arbeid te versoepelen ontwikkelt het REA College samen met Colo een individueel portfolio;
- om misverstanden over het mbo recht te zetten heeft Colo in aanvulling op een korte brochure 'Misverstanden over de kwalificatiestructuur' een concept notitie 'Feiten over de kwalificatiestructuur' opgesteld en aangeboden aan de Onderwijsraad. In 2009 wordt dit verder uitgewerkt;
- samen met MBO 2010 is voorafgaand aan ComptentCity een enquête uitgevoerd naar de tevredenheid van professionals op de werkvloer (in scholen en bedrijven) met de kwalificatiedossiers en het competentiegerichte beroeps-onderwijs. De resultaten laten zien dat de ervaringen van experimenterende scholen overwegend positief zijn. Met betrekking tot het proces van invoering en de ondersteuning van professionals zijn suggesties voor verbetering.

### Internationalisering

Met het oog op implementatie van het Europese Kwalificatieraamwerk EQF heeft Colo samen met MBO Raad, AOC Raad en PAEPON het initiatief genomen tot ontwikkeling van een instrument voor koppeling van Nederlandse kwalificatieniveaus aan het EQF. Het NethER lidmaatschap is van de grond gekomen. In het eerste half jaar zijn al enkele position papers verschenen waaraan Colo heeft bijgedragen.

De brochure 'Prepared for the future' is gepubliceerd, een Engelstalige brochure over de kwalificatiestructuur die ook door kenniscentra wordt gebruikt en welke Colo gebruikt voor voorlichting aan buitenlandse delegaties. Tot slot heeft Colo bijgedragen aan de ontwikkeling van de Internationaliseringsagenda MBO van het ministerie van OCW.

### **6.6 ESF**

Kenniscentra hebben in nauwe samenwerking met roc's sinds 1997 actief geparticipeerd in ESF-BBL projecten gericht op de kwalitatieve versterking van de BBL. Per 1 januari 2007 is OCW geen aanvrager/penvoerder meer voor dergelijke projecten. Het schooljaar 2006/2007 (zo'n 190 projecten voor ca. 14.500 deelnemers) was hierdoor het laatste jaar dat gebruikt kon worden gemaakt van deze financiering. In 2008 is door Colo over deze ESF-projecten (financiële) verantwoording afgelegd bij het ministerie van OCW.

## 7 Projecten/additioneel gefinancierd

### 7.1 Expertisecentrum IDW en het IcDW

#### Diplomawaardering

De afdeling IDW draagt met haar werkzaamheden bij aan de mobiliteit van inkomende en uitgaande werkzoekenden en studerende. Het afgelopen jaar zijn 1536 dossiers met een diplomawaardering afgehandeld. Dit betekent een toename van 154 waarderingen in vergelijking met 2007. De kenniscentra zijn 219 keer geraadpleegd en is er één bijeenkomst voor de IDW-contactpersonen van de kenniscentra geweest.

#### Certificaatsupplementen

Colo/IDW geeft als National Reference Point (NRP) het certificaatsupplement uit. Er zijn 92 supplementen op naam opgesteld. Er staan 159 standaard certificaatsupplementen op de website [www.nl-nrp.nl](http://www.nl-nrp.nl). Zo is de mbo-opleiding ook transparant voor Nederlandse werkgevers. Als contactpunt voor vragen over kwalificaties zijn 2218 telefonische vragen beantwoord. Colo/IDW heeft als consortiumpartner de overleggen bijgewoond van het National Europass Consortium.

#### Beroepserkenning

Als informatiepunt voor de beschermde beroepen op mbo-niveau levert IDW input aan buitenlandse contactpunten voor verzoeken van Nederlanders die zich in een andere lidstaat willen vestigen. In 2008 is 12 keer aan het ministerie van VWS geadviseerd in de vorm van een diplomawaardering. Er is overleg geweest met relevante partijen over de uitvoering van Richtlijn 2005/36/EEG.

#### Informatiecentrum Diplomawaardering (IcDW)

Het IcDW heeft zowel voor Nuffic als voor Colo 5098 aanvragen voor diplomawaardering administratief verwerkt en 2555 telefonische vragen beantwoord. Dit is een stijging van 10%.

#### Overige projecten

- Colo/IDW heeft in 2008 een project in Kroatië afgerond, gericht op het inrichten van een structuur voor beroepserkenning naar Nederlands model.
- Het Turkse National Reference Point is dankzij de inzet van Colo/IDW sinds mei 2008 volledig operationeel.
- De afdeling IDW heeft op aanvraag aan OCW en de IB-groep 197 keer advies gegeven over het meenemen van studiefinanciering naar België en Duitsland, en over kwalificaties elders in Europa die in Nederland niet op mbo-niveau bestaan, zoals vioolbouwer.
- Er zijn voor mbo-ers die in het buitenland gaan werken 100 supplementen opgesteld waarbij de kerntaken en werkprocessen uit de competentiegerichte kwalificatiedossiers zijn opgenomen.

IDW en IcDW rapporteren (inhoudelijk en financieel) zelfstandig aan UWV WERKbedrijf en OCW.

## 7.2 Coördinatiepunt

### Coördinatiepunt Toetsing Kwalificaties

Begin 2008 zijn 237 getoetste kwalificatiedossiers aangeboden aan de staatssecretaris van OCW. In de laatste maanden van 2008 is gewerkt aan het toetsen van zo'n 240 kwalificatiedossiers. Het Coördinatiepunt doet dit sinds 1 januari 2008 in opdracht van OCW. Naast het toetsen van kwalificatiedossiers heeft het Coördinatiepunt de taak te adviseren over de kwalificatiestructuur. De wijze van totstandkoming en toetsing van kwalificatiedossiers is sinds 16 december 2008 wettelijk verankerd in een beleidsregel.

### Beleidsadviezen

Het Coördinatiepunt heeft in 2008 beleidsadviezen uitgebracht, onder andere over vakkennis en vaardigheden, certificeerbare eenheden, wettelijke beroepsvereisten, ingangscntroles, de opname van specifieke defensiekwalificaties in de kwalificatiestructuur en samenwerking tussen kenniscentra. Ook is het Coördinatiepunt betrokken geweest bij de kwaliteitsagenda Kwalificatiestructuur.

### Communicatie

In 2008 is gekozen voor een eigen huisstijl voor het Coördinatiepunt. Deze huisstijl wordt gebruikt bij alle externe uitingen en communicatiemiddelen.

### Onderzoeken

Eind 2008 hebben de kenniscentra alle 237 kwalificatiedossiers opgeleverd. Toen werd het mogelijk de kwalificatiestructuur als geheel tegen het licht te houden. Het Coördinatiepunt heeft van OCW de opdracht gekregen analyses uit te voeren naar de kwalificatiestructuur en adviezen te geven over verdere verbetering daarvan. Eén extern uitgevoerd onderzoek is uitgevoerd naar de kwaliteitseisen 'herkenbaarheid' en 'transparantie'. EB Management heeft in opdracht van het Coördinatiepunt onderzoek gedaan naar de wijze waarop de Paritaire commissies omgaan met deze twee kwaliteitscriteria. Doel van het onderzoek is het vinden van de begrenzing van deze kwaliteitseisen ten opzichte van elkaar. Twee andere onderzoeken gaan over verwantschap en overlap in de kwalificatiestructuur en over de uitwerking van het Format in de kwalificatiedossiers.

### Verbeterslag DigiK

Colo en Coördinatiepunt voeren samen een verbeterslag rondom de digitale informatie-uitwisseling door. DigiK 2.0 zal naar verwachting begin april 2009 worden opgeleverd. In 2008 is een gebruikersgroep van ontwikkelaars bij de kenniscentra in het leven geroepen. Tevens is in de eerste helft van 2008 een XML-export van de kwalificatiedossiers gerealiseerd. Eind 2008 maakten ruim 60 partijen gebruik van deze koppeling. De helpdesk is in 2008 verzorgd door het Coördinatiepunt.

### Verkiezing T-factor

Om de kwalificatiedossiers in de schijnwerpers te zetten en kenniscentra aan te sporen kennis te nemen van elkaars dossier, heeft het Coördinatiepunt een prijs ingesteld voor hét kwalificatiedossier met de grootste T-factor (transparantiefactor). Op Competent City is de prijs uitgereikt.

### 7.3 Excenter, vereniging Exameninstellingen Onderwijs Bedrijfsleven

In 2003 heeft Excenter haar activiteiten stopgezet en een aantal zaken aan Colo overgedragen. Zo is voor Excenter een rekening-courant verhouding met Colo tot stand gekomen. Deze is de afgelopen jaren meegenomen in de accountantscontrole van de jaarrekening van Colo.

In 2007 is rond het onderwerp examinering turbulentie ontstaan. Enerzijds leidde de afronding van de competentiegerichte kwalificatiestructuur tot nadenken over de positie van examinering in het totaal. Anderzijds werd de taakuitoefening door KCE als niet voldoende beoordeeld en dit heeft geleid tot onderbrenging van de functie van KCE (borging van de kwaliteit van de examens) bij de Inspectie voor het Onderwijs (november 2007). Daarnaast kwam vanuit maatschappij en politiek de uitdrukkelijke vraag naar meer standaardisering van examens en van examenproducten in het mbo.

Voor de exameninstellingen en -leveranciers gelieerd aan de kenniscentra zijn de ontwikkelingen rond KCE, de initiatieven i.h.k.v. examenprofielen, de wens van het bedrijfsleven om meer betrokken te zijn en de uitspraken van de staatssecretaris over standaardisering aanleiding geweest om als vereniging weer actief te worden. Afsproken is dat Excenter voor het overgangsjaar 2008 verantwoording aflegt via het jaarverslag van Colo. Vanaf 2009 is er weer sprake van een zelfstandige situatie met eigen jaarverslag en -rekening. Hans Verschoor is voorzitter van Excenter. Het Colo-bureau verleent op projectbasis secretariële en beleidsinhoudelijke ondersteuning.

Speerpunt in 2008 was nader onderzoek naar de mogelijkheid van certificering van (producten van) de aangesloten leden. Dit werd ingegeven door het feit dat de Inspectie, anders dan KCE, geen verklaringen vooraf zal geven dat een exameninstelling of -leverancier voldoet aan de eisen/normen. Onderwijsinstellingen geven er de voorkeur aan zaken te doen met exameninstellingen en -leveranciers waarvan vooraf wel zeker is dat zij aan de eisen/normen voldoen. Met de Inspectie is een aantal malen over certificering van Excenterleden en het standpunt van de Inspectie in deze gesproken. De Inspectie heeft aangegeven dat certificering wordt meegewogen in het traject van toezicht op de examinering in het beroepsonderwijs. In 2008 is daarnaast onderzocht dat standaardisering van examens niet alleen kostenbesparing oplevert, maar ook de kwaliteit verbetert. Zowel certificering als standaardisering blijven in 2009 actueel.

De volgende resultaten zijn in 2008 gerealiseerd:

- bestuurssamenstelling
- statutenwijziging
- vernieuwing logo, huisstijl en drukwerk
- website ([www.excenter.nl](http://www.excenter.nl)) en mailadres ([excenter@excenter.nl](mailto:excenter@excenter.nl))
- actualisering van de brochure *Examinering in beeld, een overzicht per sector* en brede verspreiding onder de stakeholders, vakbladen en landelijke pers
- positionering van het platform examinering (onder auspiciën van Excenter)

## 8 Samenstelling bestuur en commissies

Het bestuur van Colo bestaat op 1 januari 2009 uit:

- Paula Swenker (onafhankelijk voorzitter)
- Thomas van Dijk, bestuurslid namens CNV
- Arjan Ploegmakers, bestuurslid namens FNV
- Gertrud Visser, bestuurslid namens MKB Nederland en VNO NCW
- Arend van Wijngaarden, cluster Savantis, Fundeon en SH&M (per maart 2009)
- Herme Bruin, cluster Kenteq, VOC en Innovam
- Wim Streumer, cluster Kenniscentrum Handel <sup>1</sup>, ECABO, Kenwerk en SVO
- Rob van den Bosch, cluster SVGB, Calibris en KOC Nederland (vice-voorzitter)
- Theo Seip, cluster Aequor, GOC, VTL en Kenniscentrum PMLF (penningmeester)

De onafhankelijke voorzitter van het bestuur, Paula Swenker, is per 1 november 2007 voor drie jaar herbenoemd. Dirk Schmidt (cluster Kenteq, VOC en Innovam) is in december 2008 opgevolgd door Herme Bruin. Hans Koole is per 1 januari 2009 afgetreden. Gertrud Visser heeft hem opgevolgd. De vacante bestuurszetel van VNO-NCW is niet ingevuld. Gertrud Visser vertegenwoordigt beide centrale werkgeversorganisaties. Charles Verhoef (bestuurslid namens het cluster Savantis, Fundeon en SH&M) is in januari 2009 afgetreden. In het voorjaar van 2009 wordt hij opgevolgd door Arend van Wijngaarden.

Het bestuur wordt bijgestaan door het directeurenoverleg, drie adviescommissies en de agendacommissie. De penningmeester wordt bijgestaan door de auditcommissie. Paula Swenker is voorzitter van het directeurenoverleg. De voorzitters van de adviescommissies wonen qualitate qua de bestuursvergaderingen bij:

- Jan den Blanken (commissie Arbeidsmarkt- en Onderwijsbeleid)
- Henk van der Eem (commissie Bedrijfsvoering en Bekostiging)
- Hans Verschoor (commissie Strategische Beleid en Public Affairs)

De agendacommissie fungeert als klankbord van de directeur bij het voorbereiden van de bestuursagenda en bij het aanpakken en oplossen van actuele of urgente politiek-bestuurlijke vraagstukken. De agendacommissie bestaat uit Paula Swenker (voorzitter), Rob van den Bosch (vice-voorzitter) en Ben Rijgersberg (directeur).

Het algemene verenigingssecretariaat wordt gevoerd door Betty van Santen (secretaris), Ben Rijgersberg (directeur) en Gerrit Veneboer (manager A&O).

---

<sup>1</sup> De activiteiten van de Lift Group zijn per 1 januari 2009 overgedragen aan Kenniscentrum Handel. Per 1 januari 2009 zijn er nog 17 kenniscentra.